

Seat No. : _____

NI-132

November-2018

M.A., Sem.-III

506 : History

History of Subaltern (1800 A.D. to 1947 A.D.)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) સબાલ્ટર્ન ઇતિહાસના સ્રોતો પર નોંધ લખો. 14

અથવા

ભારતના સબાલ્ટર્ન ગૃપ તરીકે સ્ત્રીઓ અને દલિતોનું મૂલ્યાંકન કરો.

- (B) જોડકાં જોડો : (છમાંથી ચાર) 4

(1) કે.એસ. સિંઘ	(a) ગોવિંદ ગુરુ
(2) ડેવિડ હાર્ડિમેન	(b) સબાલ્ટર્ન ઇતિહાસના પ્રણેતા
(3) ભગત ચળવળ	(c) બિરસા મુંડા અને તેની ચળવળ
(4) રણજીત ગુહા	(d) કમિંગ ઓફ દેવી : આદિવાસી એસર્શન
ઇન વેસ્ટર્ન ઇન્ડિયા
(5) વર્ગ વિગ્રહ	(e) મોતીલાલ તેજવત
(6) દઢવાવ સત્યાગ્રહ	(f) કાર્લ માર્ક્સ

2. (A) વંચિતધારાના નેતા તરીકે બિરસા મુંડાની કારકિર્દી વર્ણવો. 14

અથવા

ગોવિંદ ગુરુની ભગત ચળવળની ભૂમિકા ચર્ચો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (છમાંથી ચાર) 4

(1) બિરસા મુંડાનો જન્મ _____ વર્ષમાં થયો.	(1870, 1875)
(2) ધરતી આબા એટલે _____.	(ભૂમિ પિતા, માતૃ દેવી)
(3) સંથાલ વિદ્રોહ વર્તમાનના _____ રાજ્યમાં થયો હતો.	(ઝારખંડ, કર્ણાટક)
(4) સિંધુ, કાન્હ _____ બળવાના નેતા હતા.	(સંથાલ વિદ્રોહ, મુંડા વિદ્રોહ)
(5) ગોવિંદ ગુરુએ _____ ની શરૂઆત કરી હતી.	(સંપ સભા, પ્રાર્થના સભા)
(6) માનગઢ હત્યાકાંડ _____ વર્ષમાં થયો હતો.	(1922, 1913)

3. (A) રાણી લક્ષ્મીબાઈ અને તેની ભારતીય રાષ્ટ્રીય ચળવળમાં ભૂમિકા ચર્ચો. 14

અથવા

ભારતીય રાષ્ટ્રીય ચળવળમાં ભક્તિબા દેસાઈના ફાળાનું વર્ણન કરો.

- (B) ખરા અથવા ખોટાં : (પાંચમાંથી ત્રણ) 3

- (1) જલકારીબાઈ રાણી લક્ષ્મીબાઈની વિમેન કમાન્ડર હતી.
- (2) બેગમ હજરતમહલ અવધની બેગમ તરીકે ઓળખાતી હતી.
- (3) ભારતના બુલબુલ તરીકે ભક્તિબા દેસાઈ ઓળખાતા.
- (4) સરોજિની નાયડુ કવિચીત્રિ તરીકે ઓળખાતા.
- (5) પુષ્પાબેન મેહતાનું જન્મસ્થળ જૂનાગઢ હતું.

4. (A) ખેડૂત સત્યાગ્રહ તરીકે બારડોલી સત્યાગ્રહનું પરીક્ષણ કરો. 14

અથવા

જોતીબા ફુલેની સામાજિક ક્રાંતિકારી ચળવળ વિષે સમજાવો.

- (B) એક વાક્યમાં જવાબ લખો : (પાંચમાંથી ત્રણ) 3

- (1) સાવિત્રીબાઈ ફુલે કોણ હતા ?
- (2) ‘નીલ દર્પણ’ કોણે લખ્યું હતું ?
- (3) પેરિયારનો શું અર્થ થાય છે ?
- (4) ડૉ. આંબેડકરે કઈ યુનિવર્સિટીમાંથી પી.એચ.ડી.ની ડિગ્રી મેળવી હતી ?
- (5) ભારતમાં કિસાન સભા આંદોલન કોણે શરૂ કર્યું હતું ?

Seat No. : _____

NI-132

November-2018

M.A., Sem.-III

506 : History

History of Subaltern (1800 A.D. to 1947 A.D.)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Write a note on sources of Subaltern history. **14**

OR

Evaluate the women and dalits as a Subaltern group of India.

- (B) Match the pair : (**four** out of **six**) **4**

(1) K.S. Singh	(a) Govind Guru
(2) Devid Hardimen	(b) Pioneer of Subaltern history
(3) Bhagat Movement	(c) Birsa Munda & His movement
(4) Ranjit Guha	(d) Coming of Devi : Adivasi
Assertion in Western India
(5) Class struggle	(e) Motilal Tejavat
(6) Dadhavav Satyagrah	(f) Karl Marx

2. (A) Describe the career of Birsa Munda as a Subaltern leader of India. **14**

OR

Discuss the role of Bhagat Movement of Govind Guru.

- (B) Fill in the blanks : (**four** out of **six**) **4**

- (1) Birsa Munda born in the year of _____. (1870, 1875)
- (2) Dharti Aba means _____. (Earth Father, Mother Goddess)
- (3) Santhal rebellion took place in present day _____.
(Jharkhand, Karnataka)
- (4) Sidhu, Kanh was the leader of _____.
(Santhal rebellion, Munda rebellion)
- (5) Govind Guru started _____. (Sampa Sabha, Prathana Sabha)
- (6) Managarh Massacre took place in _____. (1922, 1913)

3. (A) Write about Rani Lakshmibai and her contribution to Indian National Movement. **14**

OR

Describe the role Bhaktiba Desai in Indian National Movement.

- (B) True or False : (**three** out of **five**) **3**

- (1) Jalkaribai was the women commander of Rani Lakshmibai.
- (2) Begum Hazrat Mahal known as Begum of Awadh.
- (3) Bhaktiba Desai called as nightingale of India.
- (4) Sarojini Naidu is also known as poetress.
- (5) Pushpaben Mehta's birthplace was Junagarh.

4. (A) Examine the Bardoli Satyagrah as a peasant movement. **14**

OR

Explain the social revolutionary movement of Jyotiba Phule.

- (B) Answer in **one** sentence : (**three** out of **five**) **3**

- (1) Who was Savitribai Phule ?
 - (2) Who has written 'Nil Darpan' ?
 - (3) What is meant by Periyar ?
 - (4) In which University, Dr. Ambedkar received Ph.D. Degree ?
 - (5) Who started Kisan Sabha Movement in India ?
-